Nr 2.

Ankom till riksdagens kansli den 16 januari 1929 kl. 4 e. m.

Memorial, med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till innevarande riksdag avgivna, till bankoutskottet avlämnade berättelse.

Bankoutskottet, som vid sitt första sammanträde denna dag emottagit den av fullmäktige i riksgäldskontoret, jämlikt § 54 av det för detta verk senast utfärdade reglementet, till riksdagen avgivna berättelsen angående riksgäldskontorets ställning och förvaltning för den tid, som förflutit sedan fullmäktiges berättelse till 1928 års riksdag avgavs, får härmed enligt gällande instruktion till riksdagen överlämna samma berättelse.

Stockholm den 16 januari 1929.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Fullmäktiges i riksgäldskontoret berättelse till 1929 års riksdag.

Enligt 54 § av det vid 1928 års riksdag för riksgäldskontoret utfärdade reglementet åligger det fullmäktige i detta verk att till innevarande års riksdag avgiva berättelse för den tid, som förflutit sedan fullmäktiges berättelse till 1928 års riksdag avgavs; och gå fullmäktige nu att fullgöra nämnda åliggande.

Härvid vilja fullmäktige erinra, att riksgäldskontoret alltsedan år 1921 för varje budgetperiod utgiver en årsbok, vari utförliga redogörelser lämnas för inträffade förändringar i riksgäldskontorets ställning och för de förvaltningsåtgärder, vilka av fullmäktige vidtagits inom riksgäldskontorets olika verksamhetsområden. Den senast utkomna årsboken, som avser budgetåret 1927/1928, innehåller i likhet med föregående årgångar ett omfattande text- och tabellmaterial till belysande av riksgäldskontorets verksamhet. Fullmäktige anse sig därför kunna, vad beträffar nämnda period, hänvisa till årsboken, och vilja här nedan endast lämna några viktigare sifferuppgifter och meddelanden, vilka kunna vara av särskilt intresse för riksdagens ledamöter.

Vidare meddelas i denna berättelse en översikt över riksgäldskontorets rörelse under senare halvåret 1928, varjämte fullmäktige, på sätt skett i föregående berättelser till riksdagen, komma att redogöra för de åtgärder, som vidtagits för fullgörande av särskilda, av riksdagen åt fullmäktige anförtrodda uppdrag.

Riksgäldskontorets rörelse under budgetåret 1927/1928.

I sin berättelse till 1928 års riksdag avgåvo fullmäktige en redogörelse för det *nya 4 $^1/_2$ procents statsräntelån*, som emitterades i maj 1927, och meddelade därvid bland annat, att den 30 juni 1927 ett nominellt belopp av 51,829,200 kronor i obligationer av detta lån blivit placerat. Under budgetåret 1927/1928 hava ytterligare nominellt 8,437,200 kronor av lånet blivit försålda. Skulden för detsamma uppgick alltså den 30 juni 1928 till 60,266,400 kronor. — Någon försäljning av obligationer, tillhörande äldre statslån, har ej ägt rum under budgetåret 1927/1928.

Å andra sidan har under sagda budgetår å de av riksgäldskontoret upptagna obligationslånen amorterats:

å 1880 års lån	(amorteringstid 1882—1930)	kronor	4,972,737: —
» 1886 » »	(» 1887—1961)	»	760,444: 44
» 1890 » »	(» 1891—1940)	»	969,333: 35
» 1899 » »	(» 1903—1953)	»	601,920: —
		Summa kronor	7,304,434: 79.

Skulden för *de av riksgäldskontoret upptagna obligationslånen* uppgick

den 1 juli 1927 till	kronor	1,702,073,174: 01
och den 30 juni 1928 till	»	1,703,205,939: 22
och har alltså under budgetåret ökats med	kronor	1,132,765: 21.

De av staten vid inköp av enskilda järnvägar *övertagna kommun- och obligationslånen* hava under samma period genom amortering minskats med 298,538 kronor 95 öre. Återstående skulden för dessa lån utgjorde den 30 juni 1928 4,892,000 kronor.

Genom *inlåning från statsinstitutioner* har den fonderade skulden under budgetåret 1927/1928 ökats med 14,028,799 kronor 37 öre. *Statens pensionsanstalt* har under sagda period till riksgäldskontoret överlämnat ytterligare 10,000,000 kronor. Vidare har pensionsanstaltens tillgodohavande ökats med upplupen ränta, 3,317,802 kronor 75 öre. För *postverkets pensionsfond* har riksgäldskontoret under samma tid genom månatliga inbetalningar fått mottaga inalles 454,000 kronor, varjämte fondens fordran ökats med 256,996 kronor 62 öre, utgörande tillgodoförd ränta. Någon förändring har däremot icke inträffat vad angår de medel, riksgäldskontoret förvaltar för *telegrafverkets pensionsfonds* och *pensionsförsäkringsfondens* räkning. Dessa medel utgjorde vid budgetårets slut, liksom vid dess början, 10,000,000 kronor respektive 5,000,000 kronor. — Riksgäldskontorets skuld till statens pensionsanstalt och ovannämda tre fonder uppgick den 30 juni 1928 till 94,263,300 kronor 32 öre.

Hela den *fonderade statsskulden* uppgick vid början av budgetåret 1927/1928 till 1,789,889,102 kronor 91 öre och vid slutet av samma budgetår till 1,804,752,128 kronor 54 öre. Ökningen utgör sålunda omkring 15,000,000 kronor, och densamma faller till allra största delen på inlåning från statens egna institutioner.

Den *tillfälliga statsskulden* utgjorde den 1 juli 1927 22,910,000 kronor och den 30 juni 1928 20,820,000 kronor samt har alltså minskats med 2,090,000 kronor. Beloppet av utelöpande *skattkammarväxlar*, som vid budgetårets början utgjorde 2,140,000 kronor, hade vid dess slut ökats till 2,320,000 kronor. De växlar, som voro utelöpande vid budgetårets början, hade försålts med ett diskonto av 3 $^1/_2$ procent. Sedan riksbanken emellertid i augusti 1928 höjt växeldiskontot, har ett diskonto av 4 procent tillgodoräknats de köpare, vilka därefter placerat medel i riksgäldskontorets skattkammarväxlar. *Statens vattenfallverks förnyelsefonders* tillgodo-

havande för de medel, vilka överlämnats till riksgäldskontoret för förvaltning, uppgick den 1 juli 1927 till 15,770,000 kronor. Sedan vattenfallsstyrelsen i december samma år samt i juni 1928 för nämnda fonders räkning inlevererat ytterligare 2,730,000 kronor, utgjorde deras i riksgäldskontoret innestående behållning den 30 juni 1928 18,500,000 kronor. Ifrågavarande medel kunna av vattenfallsstyrelsen åter uttagas, dock först två år efter uppsägning. Under budgetåret 1926/1927 hade pensionsstyrelsen för *pensionsförsäkringsfondens* räkning i riksgäldskontoret placerat ett belopp av 5,000,000 kronor för tillfällig förvaltning. Detta belopp återbetalades i tre poster under tiden oktober—november 1927.

Fonden för statsskuldens amortering, som den 1 juli 1927 hade en behållning av ..... kronor 28,578,887: 62
har ökats med:

anslag till fonden å 1927/1928 års riksstat	»	12,570,404: 46
ett å nästföregående budgetårs anslag kvarstående restbelopp	»	1,000: —
tillgodoförd ränta (à 4 $^1/_2$ %)	»	1,286,094: 94
Den 30 juni 1928 uppgick fondens behållning alltså till	kronor	42,436,387: 02.

De *icke räntebärande skulderna* hava ökats från 138,396,038 kronor 94 öre vid budgetårets början till 157,324,904 kronor 27 öre vid dess slut. Ökningen beror i främsta rummet på riksgäldskontorets mellanhavanden med statskontoret. De skattemedel, som riksgäldskontoret omhänderhade till förvaltning för statskontorets räkning, uppgingo nämligen den 1 juli 1927 till 95,000,000 kronor och den 30 juni 1928 till 115,000,000 kronor.

Räntorna å statsskulden hava under budgetåret 1927/1928 uppgått till 87,068,010 kronor 90 öre mot 83,371,881 kronor 85 öre under närmast föregående budgetår.

Å de *anslag till kapitalökning,* vilka av riksdagen anvisats att utgå från riksgäldskontoret, har under budgetåret 1927/1928 utbetalats sammanlagt 43,304,380 kronor. Fördelningen av detta belopp på de olika riksstatstitlarna framgår av nedanstående sammanställning:

Postverket	kronor	1,180,975: —
Telegrafverket	»	13,503,000: —
Statens järnvägar	»	13,567,000: —
Statens vattenfallsverk	»	3,852,860: —
Statens reproduktionsanstalt	»	37,400: —
Statens utlåningsfonder	»	8,347,770: —
Låneunderstöd	»	2,815,375: —
Summa	kronor	43,304,380: —

Å andra sidan hava generalpoststyrelsen m. fl. statsmyndigheter under budgetåret till riksgäldskontoret återlevererat inalles 2,625,059 kronor 94 öre av de belopp, som tidigare utbetalats till dem å vissa äldre anslag till kapitalökning.

Riksgäldskontorets *tillgångar* utgjorde den 1 juli 1927 224,719,515 kronor 50 öre och den 30 juni 1928 216,337,938 kronor 71 öre, utvisande dessa siffror en minskning av något över 8,000,000 kronor.

De bland tillgångarna bokförda s. k. *inkomstresterna å lånemedelsanslag* uppgingo vid det senast förflutna budgetårets början till 73,349,521 kronor 73 öre och vid dess slut till 46,298,046 kronor 73 öre. Sistnämnda summa motsvaras av ännu icke lyftade belopp å de anslag, vilka på riksstaterna anvisats till utgifter för kapitalökning att utgå av lånemedel, samt av ett till fonden för låneunderstöd överfört anslagsbelopp å 25,000 kronor.

Riksgäldskontorets fordran hos *aktiebolaget Kreditkassan av år 1922* kvarstod vid budgetårets slut med oförändrat belopp 50,000,000 kronor. Till fonden för mötande av förluster å kreditkassan har riksdagen på de tre senast antagna riksstaterna anvisat sammanlagt 18,000,000 kronor att utgå av skattemedel. I avvaktan på de föreskrifter, Kungl. Maj:t och riksdagen framdeles kunna komma att meddela rörande dispositionen av nämnda anslagsmedel, förvaltas desamma tillsvidare av riksgäldskontoret.

Å sin *giroräkning i riksbanken* hade riksgäldskontoret en behållning av 48,851,662 kronor 68 öre vid budgetårets början och 89,904,098 kronor 91 öre vid dess slut.

Beträffande de av riksgäldskontoret förvaltade utlåningsfonderna få fullmäktige meddela följande.

Allmänna järnvägslånefonden. Riksgäldskontorets fordringar för de lån, vilka utlämnats från denna fond, hava under budgetåret 1927/1928 minskats med något över 700,000 kronor; de utgjorde nämligen den 1 juli 1927 69,304,131 kronor 89 öre och den 30 juni 1928 68,579,793 kronor 1 öre. Av sistnämnda belopp voro 8,579,379 kronor 33 öre förfallna till betalning. En specificerad uppgift å dessa restantier finnes införd å sid. 238 och 239 i den berättelse, som av 1928 års statsrevisorer avgivits angående granskningen av riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning. — Under ovannämnda budgetår har Dal-Västra Värmlands järnvägsaktiebolag i två poster utbekommit sammanlagt 700,000 kronor i slutlig avräkning å det lån, som från allmänna järnvägslånefonden beviljats bolaget för anläggning av järnväg från Mellerud till Billingsfors.

Bibanefonden. I vidare avräkning å de statslån och statsunderstöd, vilka av Kungl. Maj:t beviljats från denna fond, har riksgäldskontoret under budgetåret 1927/1928 utbetalat sammanlagt 3,176,040 kronor, varav 2,303,040 kronor till Dal-Västra Värmlands järnvägsaktiebolag och återstående 873,000 kronor till Åmål-Årjängs järnvägsaktiebolag. Fordringarna

för de från fonden utlämnade lånen uppgingo vid budgetårets början till 16,292,611 kronor 69 öre och vid dess slut till 19,825,762 kronor 22 öre. — Av de tre järnvägsaktiebolag, vilka erhållit lån från bibanefonden, har Åmål-Årjängs järnvägsaktiebolag behörigen inbetalat de räntor, vilka intill utgången av budgetåret 1927/1928 förfallit å bolagets statslån. Hos de båda övriga låntagarna, nämligen Dal-Västra Värmlands och Limedsforsen-Särna järnvägsaktiebolag, hade riksgäldskontoret däremot den 30 juni 1928 till betalning förfallna, oguldna räntefordringar å respektive 163,276 kronor 63 öre och 13,351 kronor 86 öre.

Fonden för låneunderstöd. Från denna fond har *Ostkustbanans aktiebolag,* förutom de tre lån å sammanlagt 11,000,000 kronor, vilka år 1924 utbyttes mot aktier i bolaget å samma belopp, erhållit fem särskilda lån, nämligen

för anläggning av järnväg från Gävle till Härnösand, två lån å sammanlagt	kronor	14,500,000: —
» likviderande av rullande materiel, som övertagits från statens järnvägar, två lån å tillsammans	»	2,226,725: —
» inlösen av Norra Hälsinglands järnväg m. m., ett lån å	»	771,455: —
Summa	kronor	17,498,180: —.

Å sistnämnda lån har riksgäldskontoret under budgetåret 1927/1928 i två poster utbetalat sammanlagt 555,095 kronor. Vidare har bolaget i augusti 1927 till riksgäldskontoret avlämnat skuldförbindelse å 782,180 kronor, för vilket belopp bolaget erhållit valuta genom övertagande av statens järnvägar tillhörig rullande materiel. Riksgäldskontorets kapitalfordran för samtliga fem lånen uppgick den 30 juni 1928 till 17,281,820 kronor. Såsom ränta å lånet för inlösen av Norra Hälsinglands järnväg m. m. har bolaget i december 1927 inbetalat 8,668 kronor 25 öre. Någon skyldighet för bolaget att erlägga ränta eller verkställa kapitalavbetalning å övriga fyra lån hade vid utgången av det senast förflutna budgetåret ännu icke inträtt.

Å övriga under riksstatstiteln »Låneunderstöd» anvisade anslag har riksgäldskontoret under budgetåret 1927/1928 utbetalat 1,378,100 kronor för återupprättande av viss industriell verksamhet inom Nederkalix socken och 100,000 kronor å det lån, som beviljats Samariterhemmet i Uppsala. Båda dessa belopp hava lyftats av statskontoret.

Riksgäldskontorets fordringar för de från fonden för låneunderstöd utgivna lånen uppgick vid slutet av budgetåret 1927/1928 till 23,017,252 kronor 53 öre mot 20,110,831 kronor 23 öre vid samma periods början.

Slutligen må vad angår tillgångarna nämnas, att riksgäldskontorets *fordringar för lån, utgivna av tillfälliga lånemedel,* under budgetåret ökats från 49,136,151 kronor 26 öre till 49,165,794 kronor 66 öre.

Beträffande riksgäldskontorets inkomster och utgifter under budgetåret 1927/1928 samt dess ställning vid budgetårets slut vilja fullmäktige därjämte hänvisa till de tabeller, vilka såsom vanligt äro fogade vid denna berättelse (Tab. I—V).

Riksgäldskontorets rörelse under senare halvåret 1928.

Såsom förut meddelats i denna berättelse, hade av *1927 års 4 $^1/_2$ procents statslån* ett belopp av 60,266,400 kronor placerats under tiden till och med den 30 juni 1928. Därefter och intill samma års slut hava obligationer av detta lån å ytterligare 4,021,800 kronor blivit emitterade, varav kungl. järnvägsstyrelsen övertagit nom. 4,005,700 kronor och återstående 16,100 kronor försålts till postsparbanken för dess insättares räkning. Försäljningskursen har utgjort 98$^3/_4$ procent.

Från *statens pensionsanstalt* har riksgäldskontoret under senare halvåret 1928 mottagit ytterligare 1,000,000 kronor till förvaltning. Pensionsanstaltens tillgodohavande utgjorde den 31 nästlidne december 74,700,536 kronor 33 öre.

Generalpoststyrelsen har under samma tid för *postverkets pensionsfonds* räkning inlevererat sammanlagt 294,500 kronor, varjämte ränta för år 1928 gottskrivits pensionsfonden med 283,847 kronor 2 öre. De av riksgäldskontoret förvaltade, fonden tillhöriga medlen uppgingo vid senaste årsskifte till 6,141,111 kronor 1 öre.

Riksgäldskontorets skuld för försålda *skattkammarväxlar,* som den 1 juli 1928 utgjorde 2,320,000 kronor, hade vid årets slut nedgått till 1,835,000 kronor.

De av vattenfallsstyrelsen i riksgäldskontoret deponerade, *statens vattenfallsverks förnyelsefonder* tillhöriga medlen uppgingo den 1 juli 1928 till 18,500,000 kronor. I november och december samma år överlämnade styrelsen ytterligare 2,000,000 kronor för sagda fonders räkning, varigenom deras i riksgäldskontoret innestående behållning ökades till 20,500,000 kronor.

Behållningen av de medel, vilka riksgäldskontoret mottagit från *statskontoret* till förvaltning, uppgick den 1 juli 1928 till 115,000,000 kronor. Härav har riksgäldskontoret i juli och september 1928 återbetalat sammanlagt 45,000,000 kronor. Å andra sidan har statskontoret under december månad nästlidet år överlämnat inalles 130,000,000 kronor till förvaltning. Statskontorets fordran uppgick sålunda vid årsskiftet till 200,000,000 kronor; vid utgången av år 1927 utgjorde motsvarande belopp 195,000,000 kronor.

Å de *anslag till kapitalökning,* vilka av riksdagen anvisats att utgå från riksgäldskontoret, har under senare halvåret 1928 utbetalats inalles 37,718,641 kronor 68 öre. Nedanstående sammandrag utvisar närmare de

verkställda utbetalningarnas fördelning å de utgiftstitlar, under vilka anslagen äro uppförda i riksstaterna:

Postverket	kronor	1,727,000: —
Telegrafverket	»	4,500,000: —
Statens järnvägar	»	6,586,500: —
Fonden för förlag till statsverket	»	8,818,841: 68
Statens vattenfallsverk	»	2,350,000: —
Statens utlåningsfonder	»	3,800,000: —
Fonden för statens aktier	»	4,904,400: —
Fonden för låneunderstöd	»	5,031,900: —
Summa	kronor	37,718,641: 68.

Nyssnämnda slutsumma 37,718,641 kronor 68 öre har i dess helhet utgått av lånemedel.

Någon utbetalning från *allmänna järnvägslånefonden* eller *bibanefonden* har icke ägt rum under senare halvåret 1928.

Å det lån till belopp av 6,000,000 kronor, som *aktiebolaget Svenska Amerikalinien* jämlikt beslut av 1926 års riksdag erhållit för anskaffande av ett systerfartyg till motorpassagerarefartyget Gripsholm, hade bolaget i mars 1927 lyftat 1,100,000 kronor. Återstående 4,900,000 kronor utbetalades till bolaget i oktober 1928.

Särskilda uppdrag, vilka lämnats fullmäktige av riksdagen.

Fortsatt utgivning av samlingsverket »Främmande grundlagar».

Riksdagen uppdrog år 1912 åt fullmäktige i riksgäldskontoret att låta genom fackkunnig person på svenska språket utgiva en samling grundlagar, vallagar och parlamentariska arbetsordningar i främmande länder. Av detta samlingsverk hava hittills tre delar, nämligen Band II (Amerikas förenta stater), Band III (Norge, Danmark och Nederländerna) samt Band V (Tyska stater) utkommit från trycket. Samtliga dessa delar hava redigerats av jur. dr V. A. Rinander.

Frågan om verkets fortsatta utgivning behandlades av riksdagen senast år 1926, då fullmäktige erhöllo uppdrag att låta utgiva ytterligare en del, vilken skulle omfatta Frankrikes och Belgiens konstitutionella författningar (Band VI). I anledning av detta uppdrag hava fullmäktige den 25 november 1926 avslutat kontrakt med jur. dr Rinander om utgivandet av jämväl sistnämnda band, vilket enligt åtagande av honom skulle hava förelegat färdigt två år efter kontraktets datum eller sålunda i november 1928. Dr Rinander har emellertid anmält, att han först under våren 1929 kan fullborda den under arbete varande volymen, och att dess utgivning alltså kommer att bliva försenad några månader. Anledningen

därtill vore, att dr Rinander med hänsyn till sin framtida utkomst icke kunnat frånsäga sig alla andra uppdrag och uteslutande koncentrera sitt arbete på grundlagsutgivningen.

Utgivning av konstitutionsutskottets protokoll vid 1810, 1812 och 1815 års riksdagar.

1914 års senare riksdag uppdrog åt fullmäktige att med biträde av sakkunnig person låta ombesörja tryckning av konstitutionsutskottets protokoll under riksdagarna 1810, 1812 och 1815 i nära överensstämmelse med ett av dåvarande professorn, sedermera riksarkivarien S. Clason avgivet förslag.

Såsom fullmäktige meddelat i tidigare berättelser till riksdagen, påbörjades utgivningen av ifrågavarande protokoll av riksarkivarien Clason, som emellertid vid sitt i december 1925 inträffade frånfälle endast medhunnit redigerandet av protokollen vid 1810 års riksdag samt en del av 1812 års protokollsserie. Efter Clasons död hava fullmäktige uppdragit åt fil. dr Arne Forssell att fullfölja och avsluta verkets utgivning. Till en början beräknade dr Forssell, att manuskriptet till de återstående protokollen skulle föreligga i tryckfärdigt skick omkring den 1 juli 1928. Arbetet har emellertid blivit försenat utöver nämnda tidpunkt, och enligt vad dr Forssell i skrivelse, vilken bilagts fullmäktiges protokoll, uppgivit, har anledningen därtill i främsta rummet varit nödvändigheten att genomgående omarbeta vissa av riksarkivarien Clason preliminärt utredigerade delar av verket. Dr. Forssell har emellertid nu fullbordat manuskriptet till protokollen vid 1812 års riksdag samt uttalat den förhoppningen, att återstoden av verket, omfattande 1815 års protokollsserie, skall kunna fullbordas under loppet av nu pågående riksdag.

Utgivning av person- och sakregister till riksdagens protokoll med bihang för tioårsperioden 1921—1930.

1928 års riksdag uppdrog åt fullmäktige att låta i överensstämmelse med det för 1911—1920 års riksdagar upprättade registerverket utarbeta och i en upplaga av 500 ex. till trycket befordra ett fullständigt person- och sakregister till riksdagens protokoll med bihang för åren 1921—1930.

Till utgivare av ifrågavarande periodregister hava fullmäktige antagit fil. dr R. Höckert, och kontrakt om utarbetandet av detsamma har med honom avslutats den 3 april 1928. Däri stadgas bl. a., att tryckfärdigt manuskript till personregistret skall föreligga senast den 15 oktober 1930 och till sakregistret senast den 31 december s. å. Hela verket beräknas utkomma från trycket vid utgången av september månad 1931.

Ordnandet av riksdagshusets omgivningar.

Med bifall till bankoutskottets hemställan i utlåtande nr 44 uppdrog 1928 års riksdag åt fullmäktige i riksgäldskontoret att i samråd med byggnadsstyrelsen skyndsamt verkställa utredning och avgiva förslag i fråga om åtgärder för ett tillfredsställande ordnande av riksdagshusets omgivningar. Härjämte bemyndigades fullmäktige att av förslagsanslaget till riksdags- och revisionskostnader samt kostnader för riksdagens hus bestrida de för ändamålet erforderliga kostnaderna.

Efter det överläggning i detta ärende ägt rum mellan fullmäktige och byggnadsstyrelsen, beslöto fullmäktige den 10 maj 1928 att låta verkställa den av riksdagen sålunda beslutade utredningen genom en särskild nämnd, bestående av nio ledamöter, av vilka fyra skulle utses av fullmäktige, tre av byggnadsstyrelsen och två av Stockholms stadskollegium. Sedan sistnämnda myndigheter under hand förklarat sig godkänna fullmäktiges beslut rörande nämndens sammansättning, utsågos till ledamöter i densamma, av fullmäktige: fil. dr K. Hildebrand, greve G. Lagerbjelke, ledamoten av riksdagens första kammare överdirektören C. E. Svensson och ledamoten av riksdagens andra kammare f. d. generalkrigskommissarien V. Rydén, av byggnadsstyrelsen: generaldirektören I. Tengbom, byggnadsrådet C. Bergsten och professorn E. Lallerstedt, samt av Stockholms stadskollegium: professorn O. L. Bendixson och direktören O. F. Ström.

Nämndens utredning och förslag kommer att avlämnas till fullmäktige under den närmaste tiden.

Förbättring av riksdagsvaktmästarnas ekonomiska villkor.

Med skrivelse av den 30 maj 1928 överlämnade riksdagens herrar talmän till fullmäktige åtskilliga handlingar rörande en av riksdagens vaktmästare gjord framställning rörande förbättring av deras ekonomiska villkor under den tid, de icke innehade anställning hos riksdagen. Härjämte hemställde talmännen i sagda skrivelse, att fullmäktige måtte verkställa ytterligare utredning av frågan om vidtagande av åtgärder till undanröjande eller förminskande av de svårigheter, som på grund av anställningens tillfälliga art kunde förefinnas för vissa av de hos riksdagens kamrar och utskott samt i riksdagens kansli anställda vaktmästarna, ävensom, därest utredningen ansåges giva anledning därtill, vid 1929 års riksdag avgiva förslag i ämnet.

För verkställande av omförmälda utredning hava fullmäktige den 4 oktober 1928 tillsatt en delegation, bestående av greve G. Lagerbjelke, borgmästaren K. von Geijer, byråchefen E. Sidenbladh och riksgäldssekreteraren J. Hägglund. Delegationen äger att med sig adjungera

de personer, vilkas biträde under utredningens gång prövas vara erforderligt.

Delegationens utredning och förslag kommer att avlämnas till fullmäktige under den närmaste tiden.

Stockholm den 10 januari 1929.

KARL HILDEBRAND.

G. LAGERBJELKE. G. KOBB.

ERIC HALLIN. ANDERS ANDERSON.

Henrik Ekedahl.

Bilagor.

Tab. I. Riksgäldskontorets kapitalkonto för budgetåret 1927/1928.

		Kronor	
Debet.			
Ingående balans den 1 juli 1927:			
Skulder		1,980,080,714	26
Kapitalutgifter under budgetåret:			
Utgifter å riksstatstitlar	183,940,382: 82		
Disponerad upplåning	47,548,200: —		
Kapitalrabatt	113,895: 75		
Likvider med särskilda ämbetsverk och myndigheter	34,976: 28		
Statsverkets giroräkning, insättningar	4,462,044: 45	236,099,499	30
Utgående balans den 30 juni 1928:			
Tillgångar		216,337,938	71
	Summa	2,432,518,152	27
Kredit.			
Ingående balans den 1 juli 1927:			
Tillgångar		224,719,515	50
Kapitalinkomster under budgetåret:			
Inkomster å riksstatstitlar	42,344,773: 59		
Amortering å statsskulden under budgetåret 1927/1928	15,182,780: 61		
Disponerad upplåning	4,152,431: 49		
Statsverkets giroräkning, uttag	120,453,862: 56	182,133,848	25
Utgående balans den 30 juni 1928:			
Skulder		2,025,664,788	52
	Summa	2,432,518,152	27

Tab. II. Riksgäldskontorets skulder den 1 juli 1927 och den 30 juni 1928.

1927 Den 1 juli Kronor				1928 Den 30 juni Kronor	
		I. Skulder, löpande med ränta.			
		Fonderad statsskuld:			
1,702,073,174	01	Av staten upptagna obligationslån ...	1,703,205,939: 22		
		Lån hos statsinstitutioner och fonder:			
60,382,733	58	Statens pensionsanstalt	73,700,536: 33		
4,851,767	37	Postverkets pensionsfond	5,562,763: 99		
10,000,000	—	Telegrafverkets pensionsfond	10,000,000: —		
5,000,000	—	Pensionsförsäkringsfonden	5,000,000: —		
5,190,538	95	Av staten övertagna lån	4,892,000: —		
		Övrig fonderad statsskuld:			
140,889	—	Göta kanals reparationsfond	140,889: —		
2,250,000	—	Köpeskillingen för fastigheten nr 1 i kvarteret Lejonet i Stockholm ...	2,250,000: —	1,804,752,128	54
		= 1,789,889,102: 91.			
		Tillfällig statsskuld:			
		Riksgäldskontorets växlar:			
80,000	—	per den 20 juni 1927	— —		
505,000	—	» » 20 september 1927	— —		
1,555,000	—	» » 20 december 1927	— —		
—	—	» » 20 juni 1928	450,000: —		
—	—	» » 20 september 1928	435,000: —		
—	—	» » 20 december 1928	1,435,000: —		
		Lån hos statsinstitutioner och fonder:			
		Statens vattenfallsverks förnyelsefonder:			
15,100,000	—	Kraftverk ..... 17,600,000: —			
570,000	—	Kanalverk ..... 720,000: —			
100,000	—	Fastighetsförvaltning... 180,000: —	18,500,000: —		
5,000,000	—	Pensionsförsäkringsfonden.....	— —	20,820,000	—
		= 22,910,000: —.			
		Fonder:			
28,578,887	62	Fonden för statsskuldens amortering ...	42,436,387: 02		
112,379	37	Pensionsfonden	126,810: 78		
133,305	42	Byggnadsfonden för riksdags- och riksbankshus tillhöriga medel	156,216: 29	42,719,414	09
		= 28,824,572: 41.			
61,000	—	Av statens reproduktionsanstalt till förvaltning överlämnade medel		48,341	62
		II. Skulder, icke löpande med ränta.			
10,242,750	—	Fonden för annuitetslikvider	8,318,087: 15		
2,238	—	Förfallna, icke inkomna 6 % skattkammarväxlar per 1 december 1916	2,238: —		
276,650	—	Förfallna, icke inkomna premieobligationer av 1918 års lån	254,540: —		
1,331,439	98	Fonden för återlevererade fasta lånemedel	621,326: 50		
—	—	Kapitalavbetalningar å lån från allmänna järnvägslånefonden	40,835: 24		
2,832,671	12	Fonden för amortering av tillfälliga lånemedel.....	719,767: 55		

1927 Den 1 juli Kronor				1928 Den 30 juni Kronor	
8,000,000	—	Fonden för mötande av förluster å aktiebolaget Kreditkassan av år 1922	13,000,000: —		
7,509,580	—	Oreglerad kursdifferens för 1919 års 6 % statslån	7,509,580: —		
95,000,000	—	Av statskontoret till riksgäldskontorets förvaltning överlämnade kassabehållningar	115,000,000: —		
366	78	Obeställbara certifikaträntor m. m.	580: —		
6,100	—	Obeställbara vinster å premieobligationslånen	8,100: —		
185,160	—	Icke lyftade vinster å utbytta eller inlösta premieobligationer av år 1918	185,276: 63		
25,000		Fonden för låneunderstöd: lån åt företag för framställning av jordbrukskalk	25,000: —		
971	—	Fonden för anordnande av spannmålslagerhus och kylhus tillhöriga medel	69,168: 74		
12,983,112	06	Utgiftsrester	11,570,404: 46	157,324,904	27
		= 138,396,038: 94.			
1,980,080,714	26		Summa	2,025,664,788	52

Tab. III. Inom linjen förda skulder den 1 juli 1927 och den 30 juni 1928.

1927 Den 1 juli Kronor				1928 Den 30 juni Kronor	
150,000	—	Konung Karl XIII:s hemgiftskapital		150,000	—
100,777	16	Lappmarks ecklesiastikfond		100,777	16
30,000,000	—	Av riksgäldskontoret å statsverkets vägnar utfärdade och till Sveriges allmänna hypoteksbank såsom grundfond för densamma avlämnade 3 1/2 % obligationer		30,000,000	—
50,000,000	—	Av riksgäldskontoret å statsverkets vägnar utfärdade förbindelser att till konungariket Sveriges stadshypotekskassa såsom grundfond för densamma överlämna svenska statens 3 1/2 % obligationer		80,000,000	—
		Av riksgäldskontoret till riksbanken utfärdade förbindelser att tillhandahålla riksbanken statsobligationer till ett värde av 100,000 kronor, såsom säkerhet för en var av följande centralkassors för jordbrukskredit förbindelser, nämligen:			
100,000	—	Kristianstads läns	100,000: —		
100,000	—	Mälareprovinsernas	100,000: —		
100,000	—	Malmöhus läns	100,000: —		
100,000	—	Skaraborgs läns	100,000: —		
100,000	—	Mellersta Norrlands	100,000: —	500,000	—
50,000,000	—	Av riksgäldskontoret till aktiebolaget Kreditkassan av år 1922 utfärdad förbindelse att såsom garantifond för densamma överlämna 5 % statsobligationer		50,000,000	—
—	—	Av riksgäldskontoret till aktiebolaget Kreditkassan av år 1922 utfärdad förbindelse att vid anfordran tillhandahålla kassan svenska statens obligationer löpande utan ränta, för förvärv för statsverkets räkning av 49,996 aktier å 100 kronor i berörda aktiebolag		4,999,600	—
130,750,777	16		Summa	165,750,377	16

1927 Den 1 juli Kronor			1928 Den 30 juni Kronor	
		Härtill kommer:		
		dels av riksgäldskontoret enligt 1923 års riksdags beslut utfärdade förbindelser att ansvara för betalningen av 2 % av det belopp, som erfordras för förräntning och amortering av obligationerna till det internationella lånet av år 1923 för Österrikes ekonomiska och finansiella återuppbyggande;		
		dels svenska statens förbindelse enligt 1925 års riksdags beslut att jämte finska staten, en för båda och båda för en, såsom för egen skuld svara för ett av Torne och Muonio gränsälvars flottningsförening upptaget 5 % obligationslån å kronor 1,500,000 jämlikt lånekontrakt den 10 juli 1925 med Aktiebolaget Svenska Handelsbanken, Skandinaviska Kreditaktiebolaget, Stockholms Enskilda bank och Aktiebolaget Göteborgs bank;		
		dels ock svenska statens förbindelse enligt 1927 års riksdags beslut att såsom för egen skuld svara för ett av Kalix älvs flottningsförening hos pensionsförsäkringsfonden upptaget amorteringslån å kronor 750,000, löpande med 4.6 % ränta.		

Tab. IV. Riksgäldskontorets tillgångar den 1 juli 1927 och den 30 juni 1928.

1927 Den 1 juli Kronor				1928 Den 30 juni Kronor	
		Diverse medel:			
4,185,331	09	Uppköpta svenska statsobligationer.....	6,680,694: 67		
		Förräntade medel:			
2,242,328	36	I främmande staters värdehandlingar m. m. placerade medel	2,339,016: 22	9,019,710	89
		= 6,427,659: 45.			
		Förskott:			
7,761,457	84	Banker och bankirhus för inlösen av obligationer och räntekuponger m. m.	5,373,385: 46		
100,000	—	Riksgäldskontorets kassör	100,000: —	5,473,385	46
		= 7,861,457: 84.			
73,349,521	73	*Inkomstrester å lånemedelsanslag*		46,298,046	73
		Diverse fordringar:			
12,983,112	06	Fordran hos statsverket för anslaget till ytterligare avsättning till fonden för statsskuldens amortering enligt 1 § i förordningen angående statsverkets fond av rusdrycksmedel	11,570,404: 46		
50,000,000	—	Aktiebolaget Kreditkassan av år 1922	50,000,000: —		
2,000,000	—	Rörlig kredit för statens domänverk ...	4,000,000: —		
23,183,367	50	Konsortium för övertagande av 1927 års 4 1/2 % lån	— —	65,570,404	46
		= 88,166,479: 56.			
62,734	24	*Riksgäldskontorets postgirokonto nr 1015*		72,292	26
48,851,662	68	*Riksgäldskontorets giroräkning i riksbanken*		89,904,098	91
224,719,515	50		Summa	216,337,938	71

Tab. V. Inom linjen förda tillgångar den 1 juli 1927 och den 30 juni 1928.

1927 Den 1 juli Kronor				1928 Den 30 juni Kronor	
		Grundfonder och garantiförbindelser:			
30,000,000	—	Sveriges allmänna hypoteksbanks grundfond	30,000,000: —		
50,000,000	—	Konungariket Sveriges stadshypotekskassas grundfond	80,000,000: —		
100,000	—	Kristianstads läns centralkassas för jordbrukskredit grundfond	100,000: —		
100,000	—	Mälareprovinsernas dito dito	100,000: —		
100,000	—	Malmöhus läns dito dito	100,000: —		
100,000	—	Skaraborgs läns dito dito	100,000: —		
100,000	—	Mellersta Norrlands dito dito	100,000: —		
50,000,000	—	Aktiebolaget Kreditkassans av år 1922 garantifond	50,000,000: —		
—	—	Förbindelse att tillhandahålla aktiebolaget Kreditkassan av år 1922 statsobligationer för förvärv av aktier i berörda aktiebolag	4,999,600: —	165,499,600	—
		= 130,500,000: —.			
		Fordran för lån, i sin helhet utgivna av andra medel än lånemedel:			
		Allmänna byggnadslånefonden:			
790,693	95	Kapital	767,753: 09		
198,887	73	Ränta	208,202: 69	975,955	78
		= 989,581: 68.			
		Fordran för lån, utgivna av dels fasta lånemedel dels ock av andra statsinkomster än lånemedel:			
		Allmänna järnvägslånefonden:			
55,506,960	57	Kapital	54,821,525: 33		
8,662,339	17	Ränta	8,754,798: 16		
5,541,532	15	Anståndsränta	5,410,169: 52	68,986,493	01
		= 69,710,831: 89.			
		Bibanelånefonden:			
14,908,600	—	Kapital	18,084,640: —		
147,364	36	Ränta	264,322: 24		
1,236,647	33	Anståndsränta	1,476,799: 98	19,825,762	22
		= 16,292,611: 69.			
		Fordran för lån, i sin helhet utgivna av fasta lånemedel:			
		Fonden för låneunderstöd:			
17,444,545	—	Kapital	18,781,820: —		
187,500	—	Ränta	297,488: 49	19,079,308	49
		= 17,632,045: —.			

1927 Den 1 juli Kronor					1928 Den 30 juni Kronor	
		Fordran för lån, i sin helhet utgivna av tillfälliga lånemedel:				
1,060,000	—	Statens järnvägar		1,040,000: —		
2,166,130	—	Vattenfallsstyrelsen		2,236,130: —		
7,200,000	—	Dräneringsfonden och täckdikningslånefonden		6,140,000: —		
		Fonden för låneunderstöd:				
2,448,780	—	Kapital	3,925,491: 11			
30,006	23	Ränta	12,452: 93	3,937,944: 04		
20,000	—	Rörelsekapital för hantverksskolan i Kristinehamn för blinda		20,000: —		
9,296,528	27	Varukredit åt vissa nödlidande länder		9,208,786: 34		
1,157,000	—	Kungl. hov- och slottsstaterna		1,157,000: —		
25,360,706	76	Arméförvaltningen		25,028,934: 28		
397,000	—	Skogshögskolan		397,000: —	49,165,794	66
		= 49,136,151: 26.				
284,261,221	52			Summa	323,532,914	16